

NOW HIRING

U.S. CROSS BORDER SINGLES & TEAMS AND CANADIAN TEAMS

US Singles	\$0.64/mile
US Teams	\$0.66/mile
Canadian teams	\$0.62/mile

LIGHT SPEED
Logistics Inc.

OUR FAMILY WELCOMES YOU

- | U.S. Singles – Dedicated Truck
- | Desirable Lanes to the U.S.
- | U.S. Teams – New Dedicated Truck
- | Canadian Teams – New Dedicated Truck
- | Comprehensive Company Benefits
- | Flexible Work Schedule

LIGHT SPEED HAS YOU COVERED

Steve Hunt **O** 905.696.0700 **x**7224 **C** 905.229.9011 **E** shunt@lslinc.com
6015 Kestrel Road, Mississauga, ONTARIO L5T 1S8

www.lslinc.com

Black Friday Deals

VISIT US IN STORE FOR
EXCLUSIVE OFFERS

GET \$50 IN-STORE CREDIT*

*WITH NEW ACTIVATION ON
A \$40/MO DATA, TALK & TEXT PLAN

chatr
AUTHORIZED DEALER

Offer Available Nov 28th, 29th, 30th | Dec 1st & 2nd at :

379 Main St. North Brampton | 905-451-0379

2456 Lake shore Blvd W. Etobicoke | 416-259-3654

Thursday, November 21, 2019

ਕੀ ਆਰਟੀਕਲ 370 ਸ਼ਾਦੀਅ ਪਟੇਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਫਨਾ ਸੀ

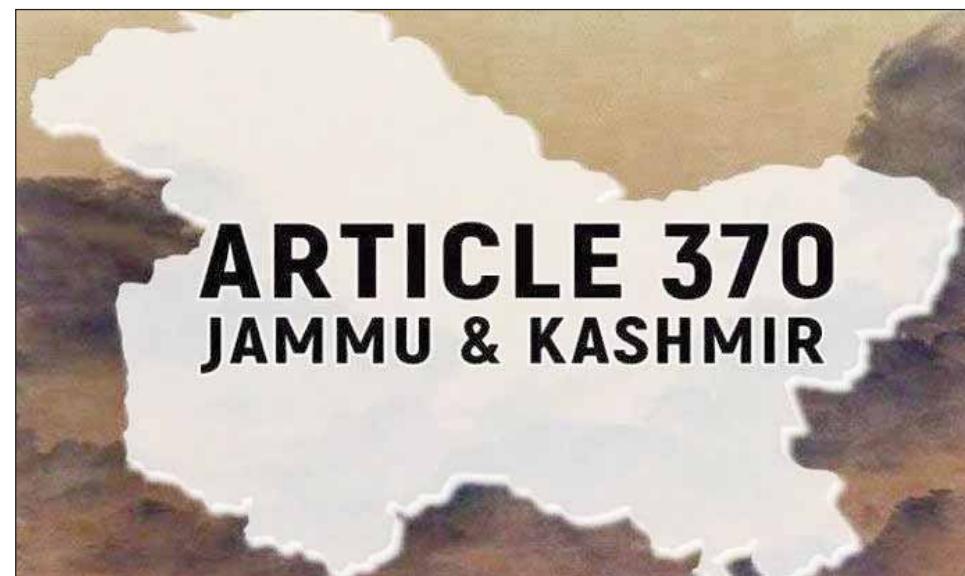
-ਕਰਣ ਬਾਪਰ

ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ
ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ
ਕੋਈ ਘਟਨਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਾ
ਯਾਦ ਰੱਖ ਸਕੀਏ ਕਿ ਉਹ ਕਿਵੇਂ
ਵਾਪਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਜਨਮ
ਦਿੱਤਾ, ਉਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਕਹਾਣੀ
ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ
ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ
ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਜਿਕਰ ਜਨਤਕ ਜਾਂ
ਬਹੁਤ ਉਚਾ ਬੋਲ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹੋ,
ਉਦੋਂ ਇਸ ਦਾ ਖਤਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਆਜਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਉਪ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਨ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ
ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੇਲ ਧਾਰਾ
370 ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ
ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।
ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧੂਰਾ ਸੁਫ਼ਲਾ ਸੀ।
ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਟੇਲ ਨੂੰ
ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ
ਉਹ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪਟੇਲਦੀ
ਜੈਅੰਡੀ 'ਤੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।

ਕੀ ਇਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 370 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਉਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕੋਗੇ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜਦ ਆਰਟੀਕਲ 370 ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਦੋਂ ਸਰਦਾਰ ਵੱਲੜ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦਾ ਅਧੂਰਾ ਸੁਫਨਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।” ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਕੁਝ ਵੱਧ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਨਕਰ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਪਟੇਲ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਰੇਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 370 ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਇਹ ਵੈਸਲਾ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ।” ਮੌਦੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਵੱਲੜ ਭਾਈ ਪਟੇਲ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਆਓ, ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 370 ‘ਤੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਿਆ। ‘ਵਾਰ ਐਂਡ ਪੀਸ ਇਨ ਮਾਡਰਨ ਇੰਡੀਆ: ਏ ਸਟੈਟਜਿਕ ਹਿਸਟਰੀ ਆਫ ਨਹਿਰੂ ਯੀਅਰਸ’ ਦੇ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸ੍ਰੀਨਾਥ ਰਾਘਵਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 370 ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਬੈਠਕ ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਦੇ ਘਰ 'ਚ 15-16 ਮਈ 1949 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਾਘਵਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਐਨ ਜੀ ਅਯੰਗਰ, ਜੋ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ (ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ) ਸੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ, ਨੇ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਲੈਟਰ ਨਹਿਰੂ ਲਈ ਬਣਾਇਆ, ਜੋ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਡਰਾਫਟ ਲੈਟਰ ਪਹਿਲਾਂ

ARTICLE 370 JAMMU & KASHMIR

ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕੇ ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬਾਰੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸ-ਗੋ। ਉਹ ਸੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੂੰ ਇਹ ਲੈਟਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਗੇ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।” ਆਦਿ, ਇਸ ਲੈਟਰ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ। ਇਸ ਲੈਟਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਹਿਰੂ ਸੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਮੁਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਧਾਰਾ 370 ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾ ਤੈਅ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਪਟੇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੀਟੇ ਮਿਲ ਫਿਲ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਰੇ ਜਿਸ ਮੰਨਣਾ ਟੈਲੀਗੂ ਦੱਸਿਆ ਪਟੇਲ ਤੈਅ ਕਿਹਾਣ ਕਾਂਗਰਸ ਅੱਲ ਮਨਣ ਕਿਉਂਦਿ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਪਟੇਲ ਮੰਨਣ ਮੈਂ ਤੁ

ਆ। ਜੇ ਪਟੇਲ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ
ਨਹਿੰਦੁ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਤਾਂ
ਸ਼ੇਖ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ
ਹ ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਮੇਰਾ
ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂ ਰਾਘਵਨ ਨੇ
ਦ (13 ਅਗਸਤ 2019) ਨੂੰ
ਕਿ ਧਾਰਾ 370 ਸਰਦਾਰ
ਦੇ ਸੂਤਰੀਕਰਨ ਵੱਲੋਂ ਹੀ
ਇਆ ਸੀ। ਰਾਘਵਨ ਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਪਟੇਲ ਨੇ ਹੀ
ਲੈਜਿਸਲੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ (ਸੀ
) ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 370 ਨੂੰ
ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਸੀ
1949 ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਹੁਤ
, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ
ਫੇ ਅਸੰਬਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ
ਈ ਸਮਝਾਇਆ।
ਨੂੰ ਪਟੇਲ ਦੇ ਧਾਰਾ 370

ਵੱਲ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਡਾ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲਡ ਪਟੇਲ-ਏ ਲਾਈਫ' ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਥੇ ਪੱਤੇ ਦੇ 1949 ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਨਹਿਰੂ ਵਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਜਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ, ਜੋ ਸਮੇਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਗੱਲ ਚੁੱਪਚਾਪ ਮੰਨ ਲਈ, ਵਿੱਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਵਾਲੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜੋ ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ

ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਨਿਆਂ
ਗਈਆਂ ਸਨ। ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ
ਕਿ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਆਇਤਾਂ
ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਅਤੇ
ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਸਤੇ
ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਪਟੇਲ ਨੇ
ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰਿਆਇਤਾਂ
ਨਹਿਰੂ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼
ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ
ਆਪਣੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ
ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤਾ
ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅ
ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿ
ਨਾਾ ਕਿ ਨਹਿ
ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸੋਚਿ
ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ
ਤੋਂ ਕੀ ਇਹ ਅੰਦਰ
ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅ
ਪਟੇਲ ਦਾ ਅਧੂਰਾ
ਪਟੇਲ ਆਪਣੇ ਅ
ਸਮਝਦੇ ਹੋਣੇ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ
ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੇਲ
ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਚੁ-
ਪਚਾਪ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
ਸਨ, ਜੋ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੇ
ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਕਿ
ਪਟੇਲ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ
ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ
ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਟੇਲ
ਨੇ ਸਖਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ
ਰਿਆਇਤਾਂ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ
ਜਤਾਈ। ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਰਾਜ-
ਮੋਹਨ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਰਿਕਾਰਡ
ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੇਲ ਨੇ
ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ
ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ
ਰੋਵੇਗਾ। ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਸ਼ਾਇਦ ਨਹਿਰੂ ਧਾਰਾ 370 ਉਤੇ
ਪਛਾਉਂਦੇ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਪਟੇਲ ਹੀ
ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ
ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ
ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ

ਕੀ ਨਹਿਰੂ
ਹਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
ਇਹੀ ਮੰਦਿ-
ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ
ਵੇਗਾ।
ਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਲਾਇਆ ਜਾ
ਕੀਕਲ 370
ਨਾ ਸੀ? ਕੀ
ਗੈਰਵਹੀਣ
ਆਰਟੀਕਲ
ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ

ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ
ਪੈਂਣਗੀਆਂ।
ਜੀਵਨੀ ਦੇ
ਵਿੱਚ ਇਹ
ਪਟੇਲ ਹੀ
ਮਹਾਰਾਜਾ ਹਰੀ
ਅਗੋਂ ਛੱਡਣ ਲਈ
ਇਹ ਗੱਲ
ਨੇ ਪਟੇਲ
ਮਹਾਰਾਜਾ
ਗਾਂਧੀ ਨੇ
ਧ ਦੇ ਬੇਟੇ
ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ
ਨਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ,
ਆ ਹੈ ਕਿ
ਨੂੰ ਸਲੀਕੇ
ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ
ਗਏ। ਹਰੀ
ਉਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ
ਪਣੇ ਹੰਡੂਆਂ

ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਾ ਸਕੀ।
ਦੂਜੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗੱਲ ਵੀ ਦੱਸਣੀ
ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਫਿਰੋਜ਼ ਵਿਨਸੈਂਟ
ਦੇ ਲੇਖ, ਜੋ 13 ਅਗਸਤ ਨੂੰ
ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਡਾਫਿਆ, ਦਾ
ਜਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਜਨ ਸੰਘ
ਦੇ ਮੌਦੀ ਡਾਕਟਰ ਸਿਆਮਾ ਪ੍ਰਸਾਦ
ਮੁਖਰਜੀ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ
ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਸੱਤ ਅਗਸਤ
1952 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਮੁਖਰਜੀ
ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ
ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਦੋਂ
ਕਸ਼ਮੀਰ ਮੁੱਦਾ ਯੂ ਐਨ ਓ ਵਿੱਚ
ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ।
ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਉਸ
ਸਮੇਂ ਮੁਖਰਜੀ ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਕੈਬਨਿਟ
ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ
ਮਤਭੇਦ ਸਨ, ਤਦੇ ਤਾਂ 1952 ਵਿੱਚ
ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਨਹਿਰੂ ਤੋਂ
ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ
ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨ ਸੰਘ
ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ
ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਨਹੀਂ
ਚਾਹੁੰਦਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ
ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮਹਾਨ ਲੋਕ
ਹੀ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਦੇ ਹਨ।
ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਰੱਦ
ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾ
ਹੀ ਮੰਨਿਆ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ
ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ
ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਲਾਹੌਰ-ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੋਡ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਫੌਜੀ ਅਦਸਰ

-ਮਜ਼ਾਦ ਸੋਖ-

ਜਦੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਉੱਤੇ
ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ
ਬਾਕੀ ਹਿੰਦੇਸਤਾਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨ
ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ
ਸੂਰੀ ਦਾ ਗਰੈਂਡ ਟਰੰਕ (ਜੀ ਟੀ)
ਰੋਡ ਹੀ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲੇ
ਪਾਸਿਉਂ ਆਉਂਦੀ ਇਹ ਸਤਕ
ਮਹਿਜ਼ ਲਾਹੌਰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ
ਵਲਦੀ ਹੋਈ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਵੱਲ
ਲੰਘਦੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਤੱਕ
ਪੁੱਜਦੀ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ
ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮਾਰਚ 1849
ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਉਹ ਲਾਹੌਰ
ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਉੱਤੇ 1848 ਨੂੰ
ਹੀ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ 'ਚ ਸਫਲ ਰਹੇ।
ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਲਾਹੌਰ
ਕੈਟੋਨਮੈਂਟ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਵਿਖੇ ਹੈ।
ਇਹ ਉਹੋ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ
ਲਾਹੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਪਤਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਾਵ
ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿੱਖ
ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਸਤਲੁਜ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ
ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਇਸ ਬਿੱਤੇ ਨੂੰ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਪਾਸੜ ਹਿੱਲਜੁਲ ਲਈ
ਅਹਿਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਧਾਣੇ
ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਲਿਆ।

ਆਪਣਾ ਵਧੀਆ ਨਾਂ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹਡਸਨਜ਼ ਹੋਰਸ ਨਾਮੀ ਆਪਣੀ ਘੋੜਸਵਾਰ ਰੈਜੀਸ਼ਨੈਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਕਿਲ੍ਹੇ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਕੇ 1857 ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕੀਤਾ। ਹਡਸਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਈਡਜ਼ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹੁਮਾਯੂਨ ਦੇ ਮਕਬਰੇ ਤੋਂ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਹਿਰ ਜਫਰ, ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪੋਤਰੇ ਅਥੁ ਬਖਤ ਨੂੰ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਵਾਅਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਜਾਨ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੇ ਪੋਤਰੇ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਕੋਤਵਾਲੀ ਦੇ ਬਾਹਰ 'ਚਲ੍ਹਤਰੇ' ਉਤੇ ਪਈਆਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗਿਣਮਿਥ ਕੇ ਤੈਮੂਰ ਦੇ ਘਰ (ਤੈਮੂਰ, ਮੁਗਲ ਖਾਨ ਦਾ ਵੱਡੇ ਰਾ ਸੀ ਤੇ ਮੁਗਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤੈਮੂਰ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਅਖਾਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਦੌੜਦੇ ਤੈਮੂਰੀ ਲਹੂ 'ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਸਨ) ਨੂੰ ਨਰਕ ਬਣਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਲਾਹੌਰ ਫਿਲੈਸ ਵੱਲ ਜਾਂਦਿਆਂ ਗੁਲਬਰਗ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਸਤਕ ਵੱਲ ਮੁੜੀਏ ਤਾਂ ਖੱਬੇ ਕੋਨੇ 'ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਹਡਸਨਜ਼ ਹੋਰਸ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਥੇ ਹੈ। ਇਹ ਬਰ-ਏ-ਸ਼ਗੀਰ (ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ) ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ। ਸਤਕ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਮੁੜੰਗ ਸਹਿਰ ਦੇ ਐਨ ਬਾਹਰਵਾਰ ਸਥਿਤ ਚੁੰਗੀ ਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸੀ। ਮੁੜੰਗ ਉਦੋਂ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਪਿੰਡ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਤਕ ਨੂੰ ਮੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਸੂਰ ਕੋਲੇ ਲੰਘਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਉਦੋਂ ਪਠਾਣਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਗੜ੍ਹ ਸੀ, ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅੰਗੇ ਸਤਕ ਨੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਪੁੱਜਣਾ ਸੀ। ਹਡਸਨ ਅਣਖੱਕ ਘੋੜਸਵਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਸੱਤਰ ਮੀਲ ਤੱਕ ਘੋੜਸਵਾਰੀ ਕਰਨਾ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚੀਨੀ ਸਰਹੰਦ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਕਾਬੂਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਲਕੱਤਾ ਤੱਕ ਘੋੜਸਵਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 150 ਸਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਹਡਸਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ ਘੋੜਸਵਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਡਸਨ ਮੁੜੰਗ ਤੋਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੱਕ ਸਤਕ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਚੱਲ ਪਿਆ ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਘੋੜਸਵਾਰ ਸਤਕ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਦੂਰਬੀਨ, ਗੰਟਰ ਦੀਆਂ ਚੇਨਾਂ, ਕੰਪਾਸ, ਬਿਓਲੋਲਾਈਟ (ਖੜ੍ਹਵੇਂ ਅਤੇ ਲੇਟਵੇਂ ਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਵਾਲਾ ਸਰਵੇਖਣ ਯੰਤਰ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕਾਸੇ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ। ਸਤਕ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਬਤਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਸੀ, ਅਬਾਰਟੀ ਤੇ ਧੂਰ ਹੇਠਲੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤੇ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੁਮੇਲਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ

ਵਿਚਾਲੇ ਘੋੜੇ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਦੋ ਗੇੜੇ ਲਾਏ ਅਤੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਤਕ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਵਾਜ਼ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪਤਾ ਕੀਤਾ। ਕਈ ਬਹਿਸਾਂ ਤੇ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਖਰ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਸਤਕ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸਿੱਖ ਹਕੂਮਤ ਦੌਰਾਨ ਸਰਦਾਰ ਲੋਕ ਪੇਂਡੂ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਰਹਿਮ ਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਡਸਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਉਲ੍ਲਟ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਪਸੰਦ ਆਈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਨੋਂ ਮਨੋਂ ਨਿੱਠ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਬਿਹਤਰੀਨ ਰਸਤਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਉਹ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਬਾਲਦਾ ਅਤੇ ਸਤਕ ਉਤੇ ਘੁਮਾਓਦਾਰ ਰਸਤਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਂਦਾ। ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਾਕਾਰੀ ਸੀ। ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਡਸਨ ਨੇ

ਰੋਜ਼ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਡਸੀਲ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਸਤਕ ਉਤੇ ਕੰਮ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਘੋੜੇ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉਤੇ ਲੰਬੀਆਂ ਵਾਟਾਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ। ਇਸੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 1857 ਦੇ ਗਦਰ ਦੌਰਾਨ ਜੇਤੂ ਬਣਾਇਆ। ਸਤਕ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਤਕ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਇਸ ਖਲਜਗਣ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਲਾਂਭੇ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁੜ ਆਪਣੀ ਫੌਜੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪਰਤ ਗਿਆ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਲਈ ਆਪ ਸਥਾਨਕ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਸਥਾਨਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਸਤਕਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਇਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ ਹਡਸਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹੋ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ 1949 ਦੇ ਇਨਕਲਾਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੀਨੀਆਂ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ੀ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

-ਪਿਜ਼ਾ-

ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬੇਹੁੱਦ ਗਰਮੀ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਟੀ ਵੀ ਮੂਹਰੇ ਬੈਠਾ ਖਬਰਾਂ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਹਨੇਰੀ ਚੱਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੂਹੇ-ਬਾਰੀਆਂ ਤਾਤ-ਤਾਤ ਖੜਕਣ ਲੱਗੇ। ਕਾਲੀ-ਬੌਲੀ ਹਨੇਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਸਮਾਨ 'ਤੇ ਘਟਾ-ਟੋਪ ਫਾਗਈ। ਸਾਹ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਫੇਰ ਸੈਡ ਦੀ ਟੀਨ ਦੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰ-ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਕਟੀਆਂ ਢਿੱਗਣੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ। ਵੇਖਦੇ-ਵੇਖਦੇ ਮੋਹਲੇਪਾਰ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਹੁੰਮਸ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ। ਟੀ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜਾਲੀ ਵਾਲਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਬਾਹਰ ਬਾਲਕਨੀ ਦੀ ਛੱਤ ਹੇਠ ਪਈ ਮੰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਬਾਹਰ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਹੀ ਹੋਰ ਸੀ। ਮੀਂਹ ਦੀ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਦੇ ਛਲਾਟਿਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਰਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬੱਦਲ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਿਜਲੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿਚਦੀ ਚਮਕਦੀ ਤੇ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਗੜਗੜਾਹਟ ਹੁੰਦੀ। ਮੀਂਹ ਦੀਆਂ ਠੰਢੀਆਂ ਢੁਹਾਰਾਂ ਉਸ ਉਤੇ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਚੱਪਲਾਂ ਲਾਹ ਕੇ ਮੰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲੱਤਾਂ ਲਮਕਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨੰਗੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਫੱਪ-ਫੱਪ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਅਕਹਿ ਆਨੰਦ ਦੀ ਅਵਸਰਾ ਵਿੱਚ ਗੜ੍ਹਦ ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਬਲਿਹ-ਚੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੰਦਰਾਂ ਕੁ ਮਿਟ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਪਤਨੀ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਤੁਕੜ ਗਿਆ।

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ

ਵਾਲੀ ਧੁੱਪ ਅਤੇ ਲੋਅ ਉਸ ਦਾ ਪਿੰਡਾ

ਹੋਵੇ।
-ਜਸਬੀਰ ਦੰਡ

-ਕਥਨੀ-

ਫੇਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ
ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦਾ
ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਅਪੋਂ ਮੁੰਡੇ ਸਣੇ ਆਖਣ
ਲੀ ਚੁੱਕੀ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦਿਆਂ
ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿਤ ਸਿਉਂ ਨੇ
“ਬਿਸ਼ਨਿਆ! ਰਾਤ ਪੈਣ
ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਕਿਧਰ ਕਾਹਲੀ
ਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ?”

ਜੋ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਹੈ, ਆਖਣ
ਬਾਬਾ ਜੀ, ਮੈਂ ਖੇਤਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ
ਝੋਨਾ ਵਹਾਇਆ ਸੀ, ਮੰਡੀ
ਕਰਾ ਲਿਆ। ਸੋਚਿਆ ਕਿ
ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਆਵਾਂ।

ਕੋਠੀਆਂ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰ
ਜੁਆਕ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜ ਲਉ। ਕਦੇ ਧਰਤ
ਮਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ
ਵਰਗੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ, ਖਾਦੀ ਪਾ ਪਾ
ਤੁਹਾਡੀ ਫਸਲ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਟੀਕੇ ਲਾ ਕਰ
ਦੁੱਧ ਚੋਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਏਂਦੇ
ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਭਲਿਆ ਮਾਣਸ, ਬੁਝਾਂ ਕਿ
ਰੁੱਖ ਲਾਉਂਦੇ ਤੇ ਸਾਂਭਦੇ ਸਾਂਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਥੋਂ
ਖੇਤਾਂ ਚੌਂ ਰੁੱਖ ਈ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤੇ। ਸਾਡੇ
ਕਿਹੜਾ ਹੋਟੀਓ ਲੱਭਣੇ ਨੇ? ਸਾਡੇ
ਵੇਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਰਲਾਮਿਲ ਕੇ ਖੇਤੀ ਕਰੋ
ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜੇ ਜੁਆਕਾਂ ਨੂੰ ਪੱਛੋਂ ਕਿ ਓਕੇ
ਕਿਵੇਂ ਬੇਤੀ ਹੁੰਦੀ ਏ, ਕੀ ਉਥੇ ਵੱਡੇ
ਅੱਗ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ? ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ
ਕਥਨੀ ਇੱਕ ਕਰਨੀ ਪੈਣੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਜਾਂ
ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਦੀ
ਭੁੱਖ ਨਾਲੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਰਾਂਗੇ, ਪਾ
ਜੇ ਸਾਹ ਹੀ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ
ਪਹਿਲਾਂ।”

ਬਾਬੇ ਨੇ ਗੱਲ ਸਮਝਾਈ ਅਤੇ ਪਿੱਠ
ਪਲੋਸਦਿਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵੱਲੇ ਹੌਲੀ
ਹੌਲੀ ਤੁਰ ਪਿਆ।

A colorful illustration of two young children, a boy and a girl, laughing joyfully. The boy on the left has blonde hair and is wearing a blue striped tank top. The girl on the right has dark brown hair tied back and is wearing a purple dress with a pink collar. Both children have wide-open mouths and are smiling broadly.

ਕੱਲੁ, “ਕੱਲੁ ਰਾਤ ਬਿੱਲੀ ਮੇਰਾ
ਰਸਤਾ ਕੱਟ ਗਈ।”

ਗੁੱਲੁ, “ਵਿਚਾਰੀ! ਬਚ ਤਾਂ ਗਈ
ਨਾ?”

*****

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਨੱਬੂ ਨੂੰ
ਤਾਬੀਜ਼ ਦਿਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸੰਤ ਨੇ
ਕਿਹਾ, “ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੀਂ।”
ਨੱਬੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮਹਾਰਾਜ਼, ਮੇਰੇ ਤੌਂ
ਤਾਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਰੱਖ
ਲਓ ਆਪਣੇ ਕੋਲਾਂ।”

*****

ਪਤਨੀ, “ਕੱਲੁ ਜਿਹੜਾ ਮੰਗਤਾ
ਆਇਆ ਸੀ, ਬੜਾ ਕਮੀਨਾ ਸੀ।”

ਪਤੀ, “ਕਿਉਂ, ਕੀ ਹੋਇਆ?”

ਪਤਨੀ, “ਕੱਲੁ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਦਿੱਤਾ
ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਮੇਨੂੰ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਕੇ
ਗਿਆ ਹੈ—‘ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਣਾ ਸਿੱਖੋ।’”

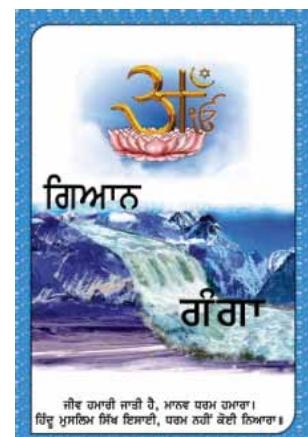

ਜੁਰੂਰ ਜਾਣੋ; ਗਿਆਨ ਗੰਗਾ

॥ ਜੀਵ ਹਮਾਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ, ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਹਮਾਰਾ । ਹਿੰਦੁ, ਮੁਸਲਿਮ, ਸਿੱਖ, ਇਸਾਈ, ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਨਿਆਰਾ ॥

- ਬ੍ਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਮਹੇਸੁ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਕੌਣ ਹਨ ?
- ਸੇਰਾਵਾਲੀ ਮਾਤਾ (ਦੁਰਗਾ ਅਸ਼ਟਾਂਗੀ) ਦਾ ਪਤੀ ਕੌਣ ਹੈ ?
- ਸਾਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਤੇ ਮਾਰਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਸਵਾਰਥ ਹੈ ?
- ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਇੰਨੀ ਭਗਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਦੁੱਖੀ ਕਿਉਂ ਹਾਂ ?
- ਬ੍ਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਮਹੇਸੁ ਕਿਸਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ?
- ਪੂਰਨ ਸੰਤ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕੀ ਹੈ ? 'ਤੇ ਮੋਕਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇਗਾ ?
- ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਾਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਰਾਕਾਰ ?
- ਕਿਸੀ ਵੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੁਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ?
- ਤੀਰਥ, ਵਰਤ, ਤਰਪਣ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਪ ਨਿਕਾਲਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਭ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ (ਗੀਤਾ ਅਨੁਸਾਰ) ?
- ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ । ਫਿਰ ਗੀਤਾ ਵਾਲਾ ਕਾਲ ਕੌਣ ਹੈ ?
- ਕੌਣ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ? ਕਿਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ? ਕਿਵੇਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ? ਕਿਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ?
- ਸਮਾਧੀ ਅਭਿਆਸ (ਇਦਾਇਆਂਟਨ) ਰਾਮ, ਹਰੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਹਰੀ ਓਮ, ਹੰਸ, ਤਿੰਨ ਤੇ ਪੰਜ ਨਾਮਾਂ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਦਿ-2 ਨਾਮਾਂ ਦੇ ਜਾਪ ਤੋਂ ਸੁੱਖ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ?

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹੋ ਪੁਸਤਕ ਗਿਆਨ ਗੰਗਾ ਜਾਂ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ: www.jagatgururampalji.org

IPTV ਦੁਆਰਾ ਸਤਸੰਗ ਦੇਖੋ

ਵਾਈ ਟੀਵੀ ਤੇ ਸਵੇਰੇ 11:00 - 12:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਐਮ ਐਚ ਵਾਨ ਸੁਰਖਾ ਤੇ ਸਵੇਰੇ 3:30 - 4:30 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਸਾਧਣਾ ਟੀਵੀ ਤੇ ਸਵੇਰੇ 9:00 - 10:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹਾਰਿਆਣਾ ਨਿਊਜ਼ ਤੇ ਸ਼ਾਮ 7:30 - 8:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਈਸ਼ਵਰ ਟੀਵੀ ਤੇ ਸਵੇਰੇ 10:00 - 11:00 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਗਿਆਨ ਗੰਗਾ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਸਤਸੰਗ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:
satlokashramcanada@gmail.com | **647-739-4641**
satsahibusa@gmail.com | **346-714-0224**

NEED A LAWYER ?? KAUR LAW OFFICE

REAL ESTATE LAWYER

- Residential & Commercial
- Sale/Purchase of House
- Mortgage & Refinancing
- Drafting/Reviewing Agreements
- Title Transfer
- 2nd Mortgage

FAMILY LAWYER

- Child & Spousal support
- Custody & Access
- Divorce
- Equalization

BUSINESS LAW

- Incorporation & Shareholder agreements
- Sales & Purchase of Assets & Shares
- Notarization & Affidavits

WILLS & ESTATE

- Wills
- Certificate of Estate Trustee with/without Will
- Power of attorney for Property & Personal Care

Tel : **905-454-0099**
Fax: 905-454-2234
2575 Steeles Ave. E., Unit 1, Brampton, ON L6T 5T1

ਤ੍ਰਿ-ਕਿਊ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ 31 ਸਾਲਾ ਤਜਰਬੇ ਵਾਲੇ

- ◆ Free Evaluation of your Property
- ◆ Special Packages for First Time Buyer
- ◆ Arrangement of Low Mortgage rate Lawyer
- ◆ Arrangement of Home Inspection

ਫੋਨ: **416 802 5866**
Tel: **905.793.5777**

31 Melanie Dr. Unit #4 Brampton, ON L6T 5H8

Avtar Singh Tiwana
Sales Rep.

\$1,279,900	\$129,900	\$3,249,000

Mcvean / Castlemore   Darcel/Brandon Gate   Niagara Falls Ontario

3550 ਸੁਕੋਅਰ ਹੈਂਟ ਵਿੱਚ ਲਈਆ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੋਹਣਾ 4+1 ਵੈਡਕੂਮ + 5 ਵਾਸ਼ਰੂਮ ਦਾ ਭੀਚਾਡ, ਛਬਲ ਸਟੋਰੀ ਘਰ, 9 ਫੁੱਟ ਸਿੱਲਿੰਗ, ਕਸਟਮ ਕਿਚਨ ਯੂਨਿਟ ਸੇਲ ਲਈ, ਅੱਜ ਹੀ ਆਪਣਾ ਕਰੋਬਾਰ ਸੁਰੂ ਕਰੋ ਤੇ ਵਿੱਚ ਹਾਰਡਕੂਡ ਢਲੋਰ, ਤਾਜ਼ਾ ਆਤੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨਲੱਸ਼ ਵਲੋਂ ਪੈਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੈਨੇ ਫਲੋਰਾਂ, ਫਰੈਂਟ ਲਾਡਰੀ, ਫਰੈਂਟ ਲਾਨ ਤੇ' ਨਵਾਂ ਘਾਹ। ਫੁੱਲੀ ਫਿਲੀਸ਼ੁਡ ਬੇਸਮੈਂਟ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਲੋਕਸ਼ਨ ਤੇ, ਬੀਜੀ ਪਲ੍ਲ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਟੈਂਕੇਵਾਂ ਵਾਲੇ, ਰੈਨੋਵੇਟ ਮੇਟਲਾਂ ਨਾਈਗਰਾਂ ਫਲੋਰ ਤੇ ਨੈੱਟ, 49 ਕੁਮ ਤੇ ਹੋਰ ਕੁਮ ਵਿੱਚ ਟੀਵੀ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ, ਫੋਨ, ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਰੂਮ ਆਦਿ ਸ਼ੁਦਤਾਂ।

ASIAN FOOD CENTRE

www.AsianFoodCentre.com

WINTER SALE

NOVEMBER 14TH TO 20TH 2019

Fresh Fruits, Vegetables, Indian & Canadian Grocery

<p>GOLDEN TEMPLE (YELLOW BAG 20LB)</p> <p>\$9.99 EA REG. \$11.99</p>	<p>ASHIRVAD ATTA (10KG)</p> <p>\$9.99 EA REG. \$11.99</p>	<p>HERO ATTA</p> <p>\$5.99 EA REG. \$7.99</p>	<p>INDIA GATE ROZZANA</p> <p>\$8.99 10LBS REG. \$10.99</p>	<p>817 RICE</p> <p>\$10.99 5.5LB REG. \$12.99</p>	<p>AFC SELLA RICE</p> <p>\$6.99 5LB REG. \$7.99</p>	<p>ASEEL GHEE</p> <p>\$5.49 1KG REG. \$6.99</p>
<p>BIKANERI PANEER (341G)</p> <p>\$3.99 EA REG. \$4.99</p>	<p>CASHEW PIECES</p> <p>\$4.99 1LB REG. \$8.99</p>	<p>(EXCEPT:AAMPANA) DABUR REAL JUICE</p> <p>\$1.79 1L REG. \$2.99</p>	<p>DABUR REAL GUAVA MASALA/POMEGRANATE MASALA</p> <p>.99 1L REG. \$1.99</p>	<p>FROOTI MANGO JUICE</p> <p>\$1.49 1L REG. \$1.99</p>	<p>MAGGI ASST SAUCE</p> <p>\$3.29 340ML REG. \$4.29</p>	<p>SAFFRON</p> <p>\$2.29 1OZ REG. \$2.99</p>
<p>RED LABEL TEA</p> <p>\$6.99 500G REG. \$8.99</p>	<p>WAGHBAKRI TEA</p> <p>\$8.99 500G REG. \$10.99</p>	<p>TEA INDIA</p> <p>\$7.99 216 BAGS REG. \$8.99</p>	<p>TRUST SUGAR</p> <p>\$7.99 500G REG. \$9.99</p>	<p>VERKA BROWN SUGAR</p> <p>\$8.99 100G REG. \$9.99</p>	<p>DILSE BROWN SUGAR</p> <p>\$6.99 100G REG. \$8.99</p>	<p>YIPPEE MASALA NOODLES</p> <p>4 FOR \$1.75G REG. \$1.69</p>
<p>FRONTIER COOKIES</p> <p>\$4.29 1LB REG. \$4.99</p>	<p>GOOD DAY BISCUITS</p> <p>\$1.99 25G REG. \$2.99</p>	<p>BRITANNIA ASST CREAM TREAT</p> <p>2 FOR 1 60G REG. \$4.69</p>	<p>APNA TASTE GULAB JAMUN</p> <p>\$4.99 25G REG. \$5.99</p>	<p>APNA TASTE RASMALAI</p> <p>\$6.99 500G REG. \$7.99</p>	<p>MOTHER'S PICKLE</p> <p>\$2.99 500G REG. \$3.99</p>	<p>SILKY BATHROOM TISSUE (8ROLLS)</p> <p>\$5.99 + TAX BUY 1 GET 1 FREE</p>
<p>DABUR MUSTARD OIL</p> <p>\$5.99 LT REG. \$7.99</p>	<p>BALAJI MUSTARD OIL</p> <p>\$3.79 500ML REG. \$4.99</p>	<p>MAZOLA CORN/CANOLA OIL</p> <p>\$7.99 2.85L REG. \$8.99</p>	<p>POPULAR SAMOSA (400G)</p> <p>\$1.79 EA REG. \$2.49</p>	<p>POPULAR PARATHA</p> <p>\$5.99 25PCS REG. \$6.99</p>	<p>MTR DOSA, RAVA DOSA, RAVA IDLI, RICE IDLI & UTTAPAM</p> <p>\$1.99 500G REG. \$2.49</p>	<p>MTR READY TO EAT</p> <p>\$1.49 EA REG. \$2.99</p>
<p>WHITE CHANA</p> <p>\$2.99 4LB REG. \$4.99</p>	<p>KASTURI TOOR DAAL(10LB)</p> <p>\$10.99 EA REG. \$12.00</p>	<p>BLACK CHANA</p> <p>\$2.99 4LB REG. \$4.99</p>	<p>RED LENTIL</p> <p>\$2.99 4LB REG. \$3.99</p>	<p>URAD WHOLE</p> <p>\$3.99 4LB REG. \$4.99</p>	<p>MASSAR WHOLE</p> <p>\$2.99 4LB REG. \$3.99</p>	<p>DEEP TANDOORI NAAN</p> <p>\$6.99 16PCS REG. \$8.99</p>
ETOBICOKE 10 Westmore Dr. MEAT SHOP 416-740-3262	MISSISSAUGA 1075 Ceremonial Dr. ME					

www.BramptonTopRelator.com
JAG AUJLA
 REAL ESTATE BROKER
 DIR: 416-371-7777
 j.aujla@rogers.com www.jagaujla.com
RE/MAX Realty Specialist Inc., Brokerage
 (Independently Owned and Operated)
 Off: 905-456-3232

Other Realtors only Promise
 But **JAG AUJLA SOLD YOUR HOME WITH**
GUARANTEE
OR HE'LL BUY IT!

Advertisement
GUARANTEED
 Till SOLD

Call For a Quick & Free Home Evaluation
www.BramptonQuickHomeEvaluation.com

Urgently Need New Listing in Brampton/GTA Call Jag Today To Sell Your Property For Top \$\$\$ & Accurate Price

CALEDON
 ਸੇਂਟ ਐਡਰੀਊਂ/Hwy 9/ਬੀਗਰੂਵ
 2.58 ਏਕਤ ਤੋਂ ਬਹਿਆ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੱਹਣਾ 4 + 2
 ਬੈਂਡਰੂਮ ਅਤੇ 4 ਵਾਸਤੂਆਂ ਦਾ ਘਰ, 3 ਕਰਨ ਗਰਜ਼ ਤੋਂ
 11 ਕਰ ਪਾਰਿਆ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪਗ੍ਰੇਡਸ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੱਹਣੀਆਂ ਆਂਧੀਆਂ
 ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਿਥੋਂ ਆਂਧੀਆਂ ਆਂਧੀਆਂ ਆਂਧੀਆਂ

BRAMPTON
 ਏਰਪੋਰਟ/ਕੰਟਰੀ ਸਾਈਡ/ਗੋਰਵੇ
 ਕੈਸਲਮੋਰ ਦੇ ਏਗੇ ਵਿੱਚ 4+2 ਬੈਂਡਰੂਮ, ਫੈਲ +4
 ਵਾਸਤੂਆਂ ਦਾ ਫੈਂਟੀਓ ਘਰਾ ਮੇਨ ਫਲੋਰ 9 ਫੀਟ
 ਸਿਲੰਗ., ਭਾਲੂ ਫਲੋਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੈਮੀਨੇਟ ਫਲੋਰ
 ਅਤੇ ਸੱਡ ਓਕ ਸਟੇਅਰੋਸ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੱਹਣੀ ਸੀਟ
 ਅਤੇ ਸੱਡ ਓਕ ਸਟੇਅਰੋਸ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੱਹਣੀ ਸੀਟ
 ਅਪਲਾਈਨਸ, ਮਾਸਟਰ ਬੈਂਡਰੂਮ 5 ਪੀਸ ਈਨਸੂਟਾ

WOODBRIDGE
 ਟੇਸਟਨ ਰੋਡ/ ਹਾਈਵੇ 400/ਵੇਸਟਨ
 ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੱਹਣਾ 4 ਬੈਂਡਰੂਮ +4 ਵਾਸਤੂਆਂ ਦਾ
 ਫੈਂਟੀਓ ਘਰਾ ਮੇਨ ਫਲੋਰ 9 ਫੀਟ ਸਿਲੰਗ., ਭਾਲੂ
 ਫਲੋਰ ਏਨਟੀਓ ਦੁਜੇ ਫਲੋਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੈਮੀਨੇਟ ਫਲੋਰ
 ਅਤੇ ਮੱਦੇ ਓਕ ਸਟੇਅਰੋਸ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੱਹਣੀ ਸੀਟ
 ਅਪਲਾਈਨਸ, ਮਾਸਟਰ ਬੈਂਡਰੂਮ 5 ਪੀਸ ਈਨਸੂਟਾ

BRAMPTON
 ਫਿਕਸੀ/ਫਾਰਡ ਟੋਬੀਨ/ਟੈਪਲਹਿਲ
 ਸੇਸੀ ਫੈਂਟੀਓ ਸਾਰਾ ਘਰ 1 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਰੈਟ ਲੀਈ
 ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 3 ਬੈਂਡਰੂਮ ਅਤੇ 3 ਵਾਸਤੂਆਂ
 ਹਨ। ਬੇਸਮੈਟ ਲਈ ਸਾਈਡ ਏਨਟੀਓ ਬੈਂਡਰੂਮ ਵਿੱਚ
 ਲੈਮੀਨੇਟ ਫਲੋਰ ਹੈ। ਮਾਸਟਰ ਬੈਂਡਰੂਮ 4 ਪੀਸ
 ਈਨਸੂਟਾ ਸਮੇਕਿੰਗ ਅਤੇ ਪੈਂਟ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਨਹੀ ਹੈ।
 ਸਾਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਪੈਂਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

BRAMPTON
 ਵੇਨਲੈਸ / ਵੇਨ-ਬ੍ਰਿਕ
 SOLD AT 98% OF ASKING PRICE

NEED MORE LISTINGS !!!

ਕੇਲਨ ਅਤੇ ਬਰੈਪਟਨ ਦੇ
 ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ
 Listings ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੈ।
 Buyers ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ
 Listings ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਹਨ

Grand Upholstery Ltd Sofa Company Originality in Every Piece

- ਪੁਰਾਣੇ ਸੋਫ਼ਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
  - ਟੌਪ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਫੋਮ ਅਤੇ ਸਪਰਿੰਗ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
  - ਆਪਣੀ ਮਨਪਸੰਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ L Shape ਫਿਜਾਇਨ ਅਤੇ ਰੰਗ ਚੁਣ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ।
  - ਕੱਪੜਾ ਚਾੜ ਕੇ ਪੁਰਾਣਾ ਸੋਫ਼ਾ, ਡਾਇਨਿੰਗ ਚੇਅਰ ਨੂੰ ਨਵਿਆਂ ਵਰਗਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।
- ਆਰਡਰ ਦੇ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸੋਫ਼ੇ ਦੂਜੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਦੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਕੁਆਲਿਟੀ ਮੂਰੌਂ ਬੋਲਦੀ ਹੈ

Tel: 905.791.2888 Cell: 647.293.3212
 2053 Williams Pkwy, Unit -45, Brampton | Email: grandupholstery@gmail.com

AIR TICKETS

CRUISES

VACATIONS

TRAVEL INSURANCE

International & Domestic Air Tickets

- Cheapest Air Fares
- Price Match Guaranteed
- 24/7 Emergency Services
- Reliable & Excellent Customer Service
- 100% Customer Satisfaction

Travel Worry Free With Insurance

- Super Visa Insurance
- Visitor to Canada
- Trip Cancellation
- Trip Interruption
- Manulife

7015 Tranmere Dr. Unit- 8, Mississauga, ON L5S 1T7
 Tel: 905 362 0937 | Fax: 1 855 897 0900
 E-mail- info@nuwaytravels.com

IFIS INTERSTATE FREIGHT SYSTEMS INC.

A/Z ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

USA, Montreal, Montreal Local Within Ontario
 ਤੇ Local GTA ਤੇ Cambridge ਵਾਸਤੇ AZ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

Also Hiring Owner Operators
 for local work & US

- 2 ਸਾਲ ਦਾ Experience, USA ਵਾਸਤੇ Fast Card ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
- ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦਾ CVOR Abstract ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

Auto | Home | Commercial & Business Insurance

10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਤਜ਼ਰਬਾ
Arvinder Aujla
 Account executive
 416-566-4232

Competitive & Best Rates
 Deals with more than 15 Insurance Companies
aujla@connexinsurance.com

Get Combo Package for
Auto & Home Plus
 get a 15%-20% discount

7050 Bramalea Rd, Unit 12, Mississauga, ON L5S 1T1 **CONNEX**

Dr. Randhawa Dentistry

Your own dentist who really cares for you

We Provide the following Services:

- Dental Crowns, Veneers & Bridges
- Dental Fillings & Gum Treatment
- Root Canal (RCT), Dentures, Extraction
- Kids Dentistry
- Wisdom Tooth Surgery
- Invisalign (Invisible Braces)
- Digital X-Rays System
- Teeth Cleaning & Whitening
- Cosmetic Dental Treatment

INVISALIGN & BRACES INCLUDING CLEAR BRACES
Invisible Braces ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਢੁਰੋਂ ਲਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ
Show Your Smile More With Invisible Braces!

Dr. Samreet Kaur Randhawa
 General Family Dentist

New Patients welcome
 Deal Directly with all Insurance Companies

NEW LOCATION
 10 SQUIRE ELLIS DR, UNIT 5-6
 BRAMPTON, ON L6P 4K6
 (MAJOR INTERSECTION: GORE RD/MAYFIELD)
 Tel: 905-794-5111

FIRST LOCATION
 DENTISTRY @ BONNIE BRAES
 50 CHESTERWOOD CRES, UNIT 2
 BRAMPTON, ON L6Y 0Z4
 (OPP. CHURCHVILLE PUBLIC SCHOOL,
 JAMES POTTER / BONNIE BRAES INTERSECTION)
 Tel: 905-230-9044

- ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਸਕਾਊਂਟ
- ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ
- ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਵਾਕ ਇਨ ਸੇਵਾਵਾਂ

REXDALE BODY SHOP USED CAR SALE

CHEEMA
 LOWEST PRICE IN TOWN
 Towing Service Car Paint Starts \$799* upto 100% Deductible Paid*

Specialization In:
 * All Kinds of Body Work
 * Auto Glass Windshield
 * Denting, Painting & Welding
 ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੰਸ਼ੋਰੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Call Rick or Manminder Cheema: 416.749.9596 / 416.951.6431

30 Racine Rd. Toronto, ON, M9W 2Z3, FAX: 416.749.9597 www.AABODYSHOP.ca mcheemaaaa@hotmail.com

SPECIAL PAINT JOB \$779
 RENTAL CAR PROVIDED

25 years of Canadian Experience
 OPEN MON - SAT 9AM TO 7PM

Please send resume at:
safety@interstatefreightsystems.com
 Call: 416-452-0677

